

In Memoriam K.H. Voous.

Op 31 Januari overleed Karel Hendrik Voous, bij zo veel van de Nederlandse vogelaars toch meer bekend als: professor Voous. Hoewel niet in het bezit van een Ringvergunning - indertijd vanwege zijn werk als Conservator Vogels in het Zoologisch Museum van Amsterdam uiteraard wel van een andere soort Vogelvergunning F. - is de heer Voous toch ook van zo'n grote betekenis voor veel ringende lezers van ons Ringersblad geweest, dat we toch nog enige aandacht aan zijn overlijden willen besteden.

Het is weinig zinvol om over te nemen wat anderen al geschreven hebben. Maar, zo voor de vuist weg zijn er toch drie elementen uit Voous' langdurige bijdrage aan de vogelkunde in ruime zin, die hier nog horen te worden besproken. Als volbloed vogelman (zelf gepromoveerd op de verspreidingsgeschiedenis van bonte spechten) en later als hoogleraar zoögeografie en nadien systematiek en verspreiding van dieren, kreeg en vormde Voous veel studenten die - op één of andere wijze- later "in de vogels door" gingen. Veel namen kennen we ook nu nog: Opdam, Winkelman, De Korte, Van den Berg, Nieboer, Wattel, Boere, Osieck. Maar, ook veel werd er geleerd en genoten door weer vele anderen tijdens Voous' beroemde werkkampen van de Vrije Universiteit op Schier. Veel studenten werden bijvoorbeeld later ringer, zelfstandig of van "Castricum" en het VRS Schiermonnikoog kwam voort uit de -inmiddels al vele jaren door Ebel Nieboer geleide- "Ringkampen VU". De vriendelijke vragen van Voous om hulp aan Junge, Perdeck, Taapken en B.J. Speek leverden wederzijds veel op. Variërend van nylonnetten, andere vangmiddelen, actieve deelname en instructie in het kamp tot en met hooggeleerd enthousiasme of museale bijstand voor wanneer er daar (de Morinelplevier!) of elders in ons land weer eens een bijzondere (onder)soort werd verschalkt. Boeiend in dit verband is de correspondentie Voous-VT-Voous over Citroensijs (nr. 335A) uit 1969 die -nog met Zwitsers advies over "tam of niet" in het dossier- eerst wél en uiteindelijk weer níét in de Avifauna van Nederland bleef

opgenomen. Of de briefwisseling n.a.v. het lezen van de terugmelding van een "overjarige London-Koolmees man uit Kent van begin April" die een jaar later in september in Borkel en Schaft werd gecontroleerd en waarvan Voous -hoopvol(?) schrijft: "...U iets over dit geval bekend? Als het een Engelse broedvogel is, dan zou het het eerste geval van de subspecies *Parus major newtoni* in Nederland zijn. Zo niet, dan zou het een toch altijd ongewoon geval van *P.major major* in Engeland zijn." Kortom: een lange en vruchtbare samenwerking.

Dat brengt ons op iets anders wat niet alle ringers zullen beseffen: de belangrijke Lijst van Holarctische Vogels (*List of Holarctic Bird Species*, uitg. BOU) met gezag (!) opgemaakt door Voous, gebaseerd op zijn jarenlange werk en ervaring met soorten en ondersoorten, is gepubliceerd in 1977. De soortnummers in de Euring-code, de soortnummers in ons eigen POOT, kortom: altijd, elke dag, overal gebruiken wij die lijst in onze ringers- en ringcentralepraktijken. En, zonder al zijn vele geschriften hier te kunnen behandelen: wie weet nou niet van de Atlas van de Europese Vogels? Ook van K.H. Voous. Uit 1960 al. Dat brengt ons dan toch op een laatste veer op Voous' hoed: "In de Ban van Vogels", het Geschiedboek en het Biografisch woordenboek van de Ornithologie van ons land. Uitgegeven in 1995, wordt in deze pil onze vogelaarswereld met de bekende gedetailleerde voorkomendheid, zorgvuldig beschreven. De vele - aanvankelijk soms hier en daar ook wat lacherig becommentarieerde - vragen van Voous naar ieders hobby en levensloop en vogel-werk, leidden tenslotte toch tot een boek waarin we letterlijk iedereen van voor 1950 kunnen vinden. En zeker zo interessant als al die persoonlijke details, is de gegeven beschrijving van de geschiedenis van de vogelkunde in onze eeuw in ons land.

Met het overlijden van professor Voous is een gewaardeerd lid aan onze vogelaarswereld ontvallen. Nu zelf als het ware aan die roemruchte vogelkundige geschiedenis toegevoegd, moge hij rusten in vrede.

Rinse Wassenaar